

Čo čítate?

Ladislav Kováč, kognitívny biológ

„Chcem doporučiť tri knihy. Sú varovaním pre našu dobu. Všetky majú spoločného menovateľa. Vyjadruje ho autorka prvej knihy, v ktorej píše o udalostiach „oných děsivých let, kde země s tak vyspělou kulturou, jako bylo předválečné Německo, páchala jedny z nejhorších zločinů v historii lidstva.“ Autorkou je Slovenka Gerta Vrbová, dnes významná profesorka fyziológie na univerzite v Londýne. Kniha, preložená z angličtiny, vyšla, na našu hanbu, iba v češtine pod názvom „Komu věřit, komu nevěřit“ (G plus G, 2008). Druhá kniha, A. Romi Cohn, Dr. Leonard Ciaccio, „Prežil aby odriekal Kadiš“, je spomínaním bratislavského rodáka Avrohom Romi Cohna, ortodoxného žida, na časy holokaustu na Slovensku; jej slovenský preklad Evy Salnerovej vyšiel v 2017 vo vydavateľstve Marenčín. Tretia kniha „Escaping Auschwitz“ popisuje trpký osud slovenského hrdinu Rudolfa Vrbu, žiaľ už zosnulého, ktorý narazil na prekvapivú animozitu v povojnovom Izraeli. Autorkou knihy je izraelská morálna filozofka Ruth Linn. Knihu mi daroval Jaroslav Daniška s tým, že pripravuje jej preklad do slovenčiny. Jedna veta z nej, Vrbov výrok na obhajobu analytičky holokaustu Hannah Arendtovovej, hovorí za všetko: „Ak uvažujeme a hovoríme o minulosti, je to preto, lebo myslíme na budúcnosť. Historickému fenoménu sa musíme postaviť tvárou v tvár, ak chceme pochopiť ľudstvo.“